

PRVA SVETOVNA VOJNA

SOŠKA FRONTA

DELOVNI ZVEZEK

2007-2013
cooperazione territoriale europea
programma per la cooperazione
transfrontaliera
Italia-Slovenia
evropsko teritorialno sodelovanje
program čezmejnega sodelovanja
Slovenija-Italija

Investiamo nel
vostro futuro!

Naložba v vašo
prihodnost!

www.ita-slo.eu

Progetto cofinanziato dal Fondo europeo di
sviluppo regionale
Projekt sofinancira Evropski sklad
za regionalni razvoj

KOLOFON

GLAVNI NASLOV: Prva svetovna vojna – soška fronta

PODNASLOV: Delovni zvezek

AVTORJI: Simon Skočir, Mihael Uršič, Katja Sivec

LEKTOR: Boris Jukić

IZDAJATELJ: Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«

OBLIKOVANJE IN PRELOM STRANI: Matic Leban

TISK: Gorenjski tisk d.d.

NAKLADA: 1000 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Arhiv Fundacije Poti miru v Posočju

NAKLADA: 1000 izvodov

Kobarid, 2015

CIP - KATALOŽNI ZAPIS O PUBLIKACIJI NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA, LJUBLJANA

94(497-473)«1915/1917«

SKOČIR, SIMON, 1974-

PRVA SVETOVNA VOJNA - SOŠKA FRONTA : DELOVNI ZVEZEK / [AVTORJI SIMON SKOČIR, MIHAEL URŠIČ, KATJA SIVEC]. - KOBARID : USTANOVA FUNDACIJA POTI MIRU V POSOČJU, 2015

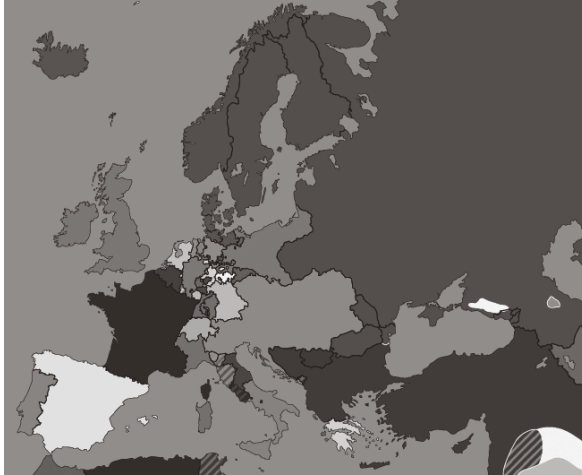
ISBN 978-961-6730-08-2

1. GL. STV. NASL. 2. URŠIČ, MIHAEL 3. SIVEC, KATJA, 1982-
278152704

PRVA SVETOVNA VOJNA 19__-19__

1. Preberi spodnje besedilo in ob pomoči zemljevida odgovori na vprašanje!

V drugi polovici 19. stoletja se je razmerje moči med državami v Evropi precej spremenilo. Nekatere evropske države so se takrat začele združevati in postajale so vse bolj vplivne, druge pa so na evropskem političnem zemljevidu postajale vse manj pomembne in so na koncu razpadle.

Evropa leta 1854

Evropa leta 1878

Vir: <http://maps.omniafias.com/europe/>

Kateri državi sta se združili v drugi polovici 19. stoletja in kateri sta postajali vse manj pomembni?

Vedno manj vplivni državi

Novonastali državi

2. Oglej si sliko in odgovori na vprašanja.

a) Kaj prikazuje slika?

b) Kdaj in kje se je zgodil ta dogodek?

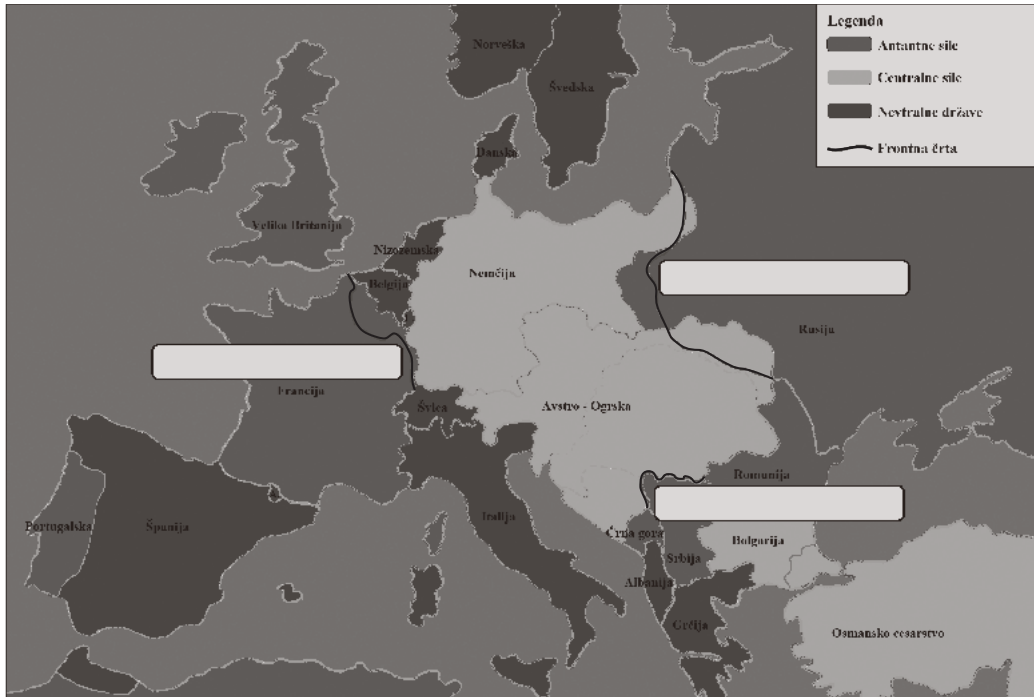
c) Kakšne posledice je imel ta dogodek za evropsko zgodovino?

Vir: <http://www.chydefficheport.com/2014/07/vienna-summer-franz-ferdinand-donauinsselfest/>

3. Kateri so bili vzroki za svetovni spopad v začetku 20. stoletja?

4. Oglej si spodnjo sliko in odgovori na vprašanja.

V Evropi se je kmalu odprlo več bojišč (front). Poimenuj jih!

a) Katere države so bile v prvi svetovni vojni na strani antantnih in katere na strani centralnih sil!

Antantne sile: _____

Centralne sile: _____

b) Pojasni vlogo Italije ob začetku prve svetovne vojne?

5. Za prvo svetovno vojno je bil značilen način bojevanja na ustaljenih, močno utrjenih frontnih črtah.

Kako imenujemo takšno vojaško taktiko?

a) Bliskovita vojna

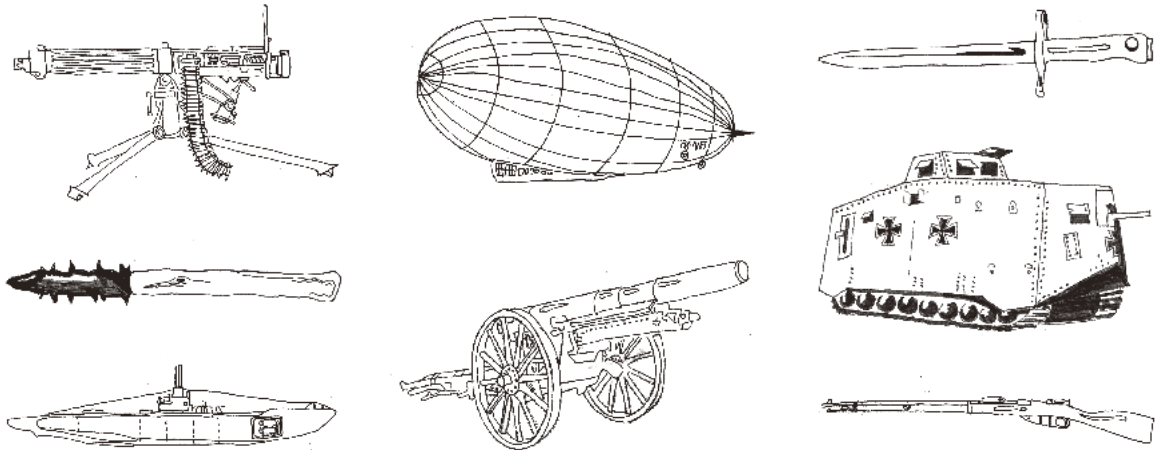
b) Pozicijsko bojevanje

c) Gverilsko bojevanje

6. Navedi nekaj značilnosti takšnega načina bojevanja!

- a) _____
- b) _____
- c) _____

7. Oglej si slike in poskušaj ugotoviti, ali se je prva svetovna vojna razlikovala od prejšnjih vojn glede na orožja, ki so jih uporabljali? Obkroži orožja, ki so bila prvič uporabljena v tej vojni!

8. Preberi naslednje besedilo in odgovori na vprašanja!

Brata Wright (Orville in Wilbur) sta 17. decembra 1903 kot prva človeka opravila nadzorovani polet z motorno napravo, težjo od zraka (letalom). Čeprav letala na začetku njihovega razvoja niso bila zanesljiva, je vojska zelo hitro spoznala njihovo uporabnost.

Prvič je bilo letalo uporabljeno za vojne namene oktobra 1911 v osmansko-italijanski vojni v Libiji (v izvidniški akciji), nekaj dni kasneje pa še v prvi bombniški akciji. Največji razvoj letalstva je omogočila prva svetovna vojna, sprva pa so letala uporabljali predvsem za opazovalne namene. Opazovalna letala so bila po navadi dvosedežna, letalec je pilotiral, opazovalec pa je imel opazovalne naloge; letala so imela poleg tega tudi radijsko napravo. Začetki opazovalnih akcij so bili le malo uspešni, saj si je letalec opazovalec videno manj zapomnil. Opazovalci so začeli zato skicirati nasprotnikove položaje, kmalu pa je papir in svinčnik zamenjal fotografski aparat.

Poleg opazovalnih nalog si je vojska zadala nalogo, da bombardira nasprotnikove položaje. Na začetku so piloti iz letal lastnoročno odmetavali majhna eksplozivna sredstva, ki pa niso imela velikega učinka. Bombniška letala so se razvila šele v drugi polovici vojne, vendar so bombardiranje zaradi nenatančnosti zadetkov in neizurjenosti letalcev izvajali v manjšem obsegu. Sčasoma so tarče skrbno izbrali, jih preučili in šele nato izvedli napad. Kasneje so prešli k uporabi večjega števila letal v formaciji, kar je povečalo možnost zadetkov. Velikost bomb (in posledično teža) je bila sprva majhna (20–50 kg), največje (okoli 150 kg) pa so bile le redko uporabljene. Z razvojem močnejših motorjev so postala letala večja in imela večjo nosilnost. Zaradi omenjenih možnosti letal se je pokazala potreba po onemogočanju nasprotnikovih letal (opazovalnih in bombnih), zato so začeli izdelovati lahka, hitra in okretna letala, na katerih so bile nameščene strojnice (lovska letala).

(Ravbar, Matjaž: Avstro-ogrsko letalstvo na soški fronti 1915-1917, Ljubljana 2011)

a) Kdaj je bil izveden prvi nadzorovani polet z napravo, težjo od zraka in kdo ga je izvedel?

b) Kaj je pripomoglo k hitremu razvoju letalstva? _____

c) Kakšne vrste letal je uporabljala vojska? _____

d) Kakšen je bil prvi način uporabe letal za vojaške namene in zakaj?

SOŠKA FRONTA 19__-19__

9. Preberi verze na desni in odgovori na vprašanja!

Avtor pesmi: _____

(1844-1906)

Naslov pesmi: _____

Kraj rojstva: _____

Zakaj pravimo, da je ta pesem preroška?

Pa, oh, siroti tebi žuga
vihar grozan, vihar strašan;
prihrumel z gorkega bo juga,
divjal čez plodno bo ravan,
ki tvoja jo napaja struga –
gorje, da daleč ni ta dan!
Nad tabo jasen bo oblok,
krog tebe pa svinčena toča,
in dež krvav in solz potok,
in blisk in grom, - oh, bitva vroča!
Tod sekla bridka bodo jekla,
in ti mi boš krvava tekla:
kri naša te pojila bo,
sovražna te kalila bo!

10. Oglej si karikaturu in razmisli, kaj prikazuje!

- a) Reklamo za čistilno sredstvo
- b) Počutje Slovencev v Habsburški monarhiji
- c) Trgovanje nevtralne Italije z obema taboroma v vojni

— Che c'è? Ah concorrenza di lustrascarpe? Fate pure
ma ... ho già la mia marca preferita.

Vir: Arhiv Fundacije Posti miru

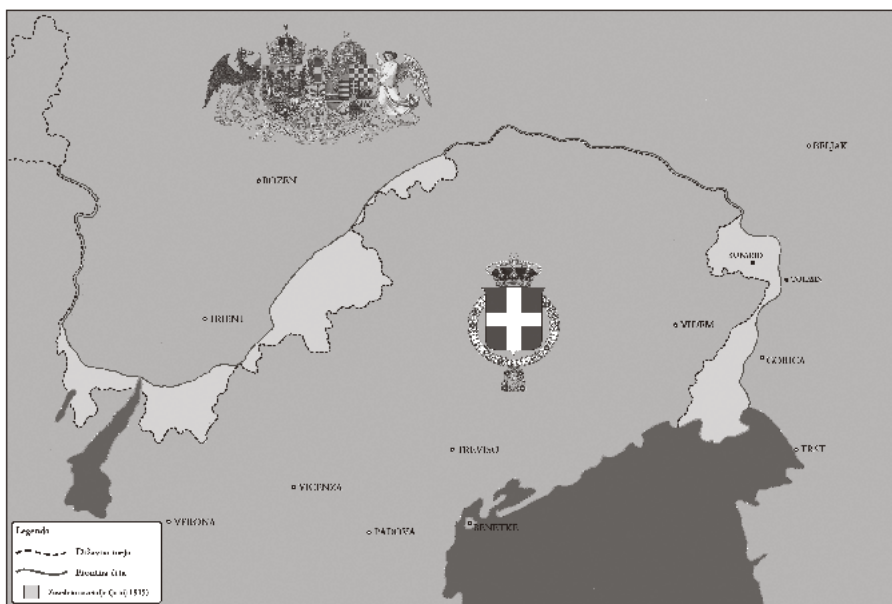
11. Vstavi manjkajoče besede:

26. aprila 1915 je Italija podpisala pogodbo za pristop k _____ silam. V njej je bilo zapisano, da mora Italija v roku enega meseca napasti _____ . V zameno bo v primeru zmage antantnih sil dobila naslednja ozemlja: Južno Tirolsko, Trst, Goriško, del Kranjske (po črti Triglav–Snežnik–Jadransko morje), Istro, otoka Cres in Lošinj, severno Dalmacijo ter sorazmeren delež kolonij v Mali Aziji in Afriki.

Kako imenujemo to pogodbo? _____

12. Kraljevina Italija je napovedala vojno avstro-ogrski monarhiji 23. maja 1915. Naslednjega dne je bil izveden napad. Avstro-Ogrska je po svojih zmožnostih organizirala pisano vojsko, ki naj bi branila 600 km dolgo bojišče ob avstrijsko-italijanski meji.

Oglej si spodnji zemljevid in odgovori na vprašanje (za pomoč vzemi v roke atlas)?

a) Kaj je uspelo zasesti italijanski vojski v prvih dneh vojne? Zakaj?

b) Zakaj je Avstro-Ogrska s takšno težavo zavarovala novo bojišče?

13. Vstavi manjkajoče besede oziroma podčrtaj pravičen podatek!

Celotno bojišče med Italijo in Avstro-Ogrsko je bilo dolgo **160 / 600 km**. Najhujši boji so potekali na južnem odseku, imenovanem _____. Potekala je od Rombona do _____ morja. Soška fronta je bila dolga **40 / 90 km**. Italijanski vojni načrti so predvidevali, da bodo v **nižinskem / goratem** delu bojišča najlažje prodrli v notranjost Avstro-Ogrske. Italija je poskušala prebiti avstro-ogrsko obrambo v **enajstih / trinajstih** soških bitkah, a vedno neuspešno.

14. Avstro-ogrška vojska je ob napadu sprejela odločitev, da se umakne na višje položaje na levem bregu Soče.

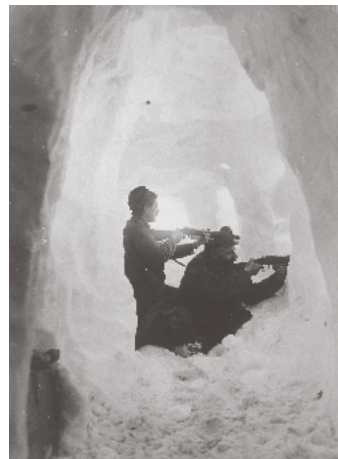
Vin: Kobarški muzej

a) Zakaj so se branilci odločili za ta korak?

b) Kako so branilci kljub pomanjkanju vojakov in orožja zadrževali premočno italijansko vojsko?

15. Prva svetovna vojna je zahtevala veliko žrtev zaradi pozicijskega bojevanja, težke oborožitve in uporabe bojnih plinov. Soška fronta je spadala med težja bojišča tudi zaradi konfiguracije terena in vremenskih pogojev.

Oglej si spodnje fotografije in zapiši, kaj je poleg neprestanih bojev oteževalo življenje vojakov na fronti v zimskih in poletnih mesecih.

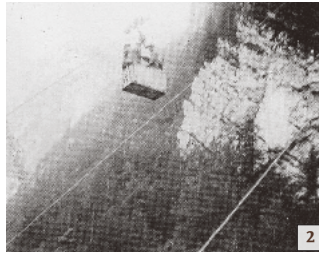
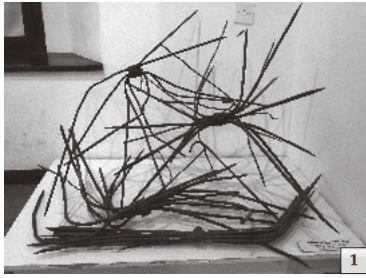

Vin: Kobarški muzej

Poleti: _____

Pozimi: _____

16. Poimenuj vojaške naprave na spodnjih slikah in razmisli, čemu so služile! Pomagaj si z naslednjimi gesli: plinska maska, bajoneti, ježki, strelski jarki, šrapnelska granata, žične ovire, kaverna, žičnica.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____
- 7 _____
- 8 _____

17. V razpredelnici označi s križcem, za katero od vpletenih vojsk bolj veljajo trditve:

	Italija	Avstro-Ogrska
Lažja oskrba in dostop do bojišča		
Težja oskrba in dostop do bojišča		
Napadanje v hrib		
Večja motiviranost za obrambo		
Malo branilcev in orožja		
Večje število vojakov		

18. Katera stran je bila po enajstih bitkah v prednosti in zakaj?

19. Kako je na italijanske osvojitve odgovoril avstro-ogrski štab? _____

20. Po čem se je 12. bitka razlikovala od prejšnjih? _____

21. Kaj je omogočilo uspeh »napadalcev«? _____

22. Zakaj se je za to bitko uveljavilo ime »Čudež pri Kobaridu«? _____

Kakšno ime se je za to bitko uveljavilo v Italiji? _____

23. Primerjaj podatke o žrtvah na soški fronti in odgovori na vprašanja:

	Mrtvi	Ranjeni in zastrupljeni	Izginuli, ujeti	Skupaj
Italija	135.341	456.252	404.245	1.006.838
Avstro-Ogrska	51.280	231.025	120.179	485.371
Skupaj	186.621	687.277	524.424	1.492.209

Katera stran je imela večje izgube? _____

a) Zakaj? _____

b) Koliko je bilo vseh mrtvih na soški fronti (ocena)? _____

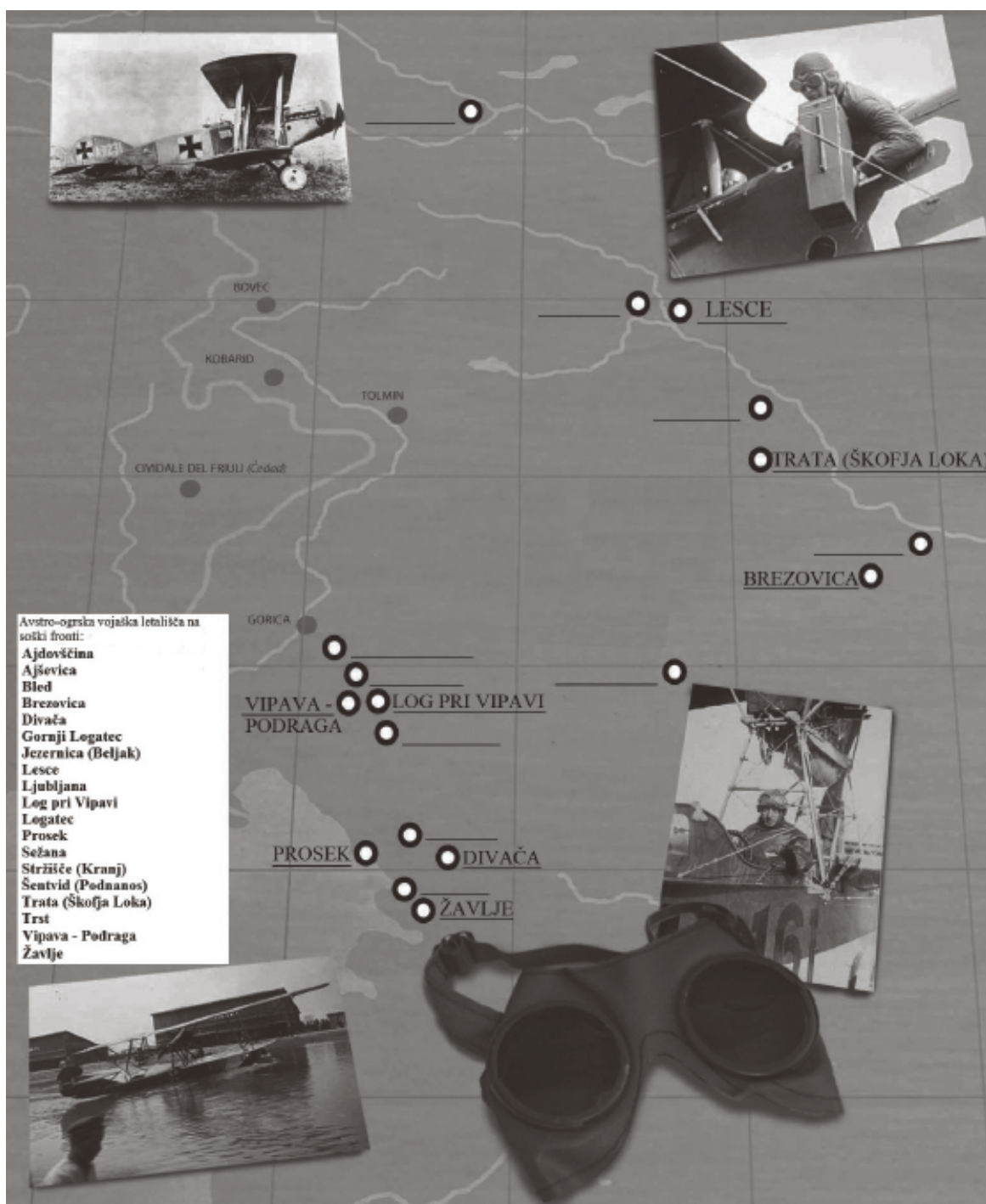
c) Zakaj prihaja do odstopanj v literaturi glede števila žrtev? _____

d) Pozanimaj se, koliko Slovencev je izgubilo življenje med prvo svetovno vojno! Pomagaj si z literaturo (Enciklopedija Slovenije, članki na internetu, youtube posnetki intervjujev z zgodovinarji...).

e) Italijanska vojska se je med 12. bitko umaknila v notranjost Italije, kjer ji je s pomočjo zaveznic uspelo vzpostaviti obrambo. Na kateri reki se je vzpostavila nova frontna črta?

Italijanska vojska je skoncentrirala svojo obrambo na precej manjšem delu fronte kot pred tem. Koliko je bila po novem dolžina frontne črte? Kaj je to pomenilo za italijansko in kaj za avstro-ogrsko vojsko?

24. Oglej si zemljevid območja soške fronte. Črno-beli krožci predstavljajo kraje, kjer so delovala avstro-ogrska vojaška letališča. vpiši manjkajoča imena krajev, ki ustrezajo lokaciji letališča!

25. Na soški fronti so se bojevali tudi vojaki, ki so kasneje postali slavne zgodovinske osebe. Nekateri so se v zgodovino vpisali kot pozitivne zgodovinske osebnosti, spet druge lahko uvrščamo med največje zločince proti človeštvu.

V označeno polje pred imenom zgodovinske osebnosti vpiši ustrezno številko, ki ustreza opisu.

-
- 1 Mladi nemški poročnik se je v prvi svetovni vojni bojeval v Franciji in v Romuniji. Pred 12. soško ofenzivo je bil premeščen na soško fronto. Njegova enota je krenila iz Volč po pobočju Kolovrata preko Kuka na Matajur. Izkazal se je s sprejemanjem drznih taktičnih osvojitvev. Za zavzetje gore Matajur je prejel najvišje nemško odlikovanje Pour le Merite. Njegova enota je zajela 150 častnikov, 9000 vojakov in 81 topov. Kasneje se je pridružil nacistom in postal tesen Hitlerjev sodelavec. V drugi svetovni vojni je bil poveljnik afriškega korpusa. Njegov vzdevek je bil »puščavska lisica«. Leta 1944 je zaradi posredne vpletenosti v Hitlerjev atentat naredil »samomor«.
-
- 2 Bodoči ameriški pisatelj in prejemnik Nobelove nagrade za književnost (1954) se je julija 1918 kot 19-letni prostovoljec pridružil italijanski bolničarski enoti. Kmalu je bil ranjen v nogo. Med okrevanjem je zasnoval svoj znameniti roman Zbogom orožje, ki opisuje dogajanja v Posočju.
-
- 3 Italijanski politik, diktator in vodja fašistov je bil pred prvo svetovno vojno socialist in nasprotnik vstopa Italije v vojno. Tik pred vojno je svoje stališče spremenil in se pridružil italijanski vojski. Med vojno je večkrat obiskal Kobarid. Leta 1917 je bil ranjen v nogo in odpuščen iz vojske. V drugi svetovni vojni je sodeloval z Nemci. Po kapitulaciji Italije je vodil Salojsko republiko na S. Italije. Ob koncu vojne so ga ustrelili italijanski partizani.
-
- 4 Tržaški pravnik, alpinist, pisatelj, humanist in botanik je večino svoje mladosti preživel v Julijskih Alpah in jih sistematično preučeval. Ob začetku vojne se je prostovoljno javil v avstro-ogrsko vojsko kot alpinistični referent. Ob cesti na Vršič mu je bil leta 1953 postavljen spomenik v nadnaravni velikosti.

Ernest
Hemingway
(1899-1961)

Julius
Kugy
(1858-1944)

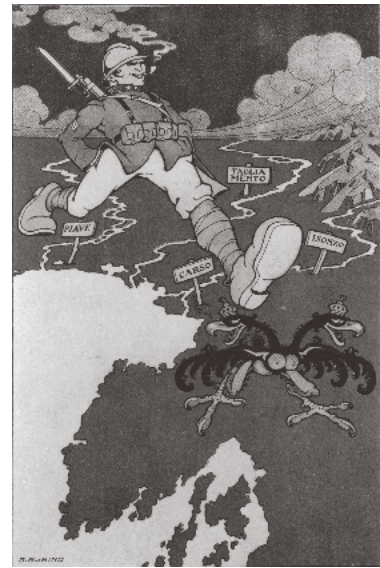
Erwin
Rommel
(1891-1944)

Benito
Mussolini
(1883-1945)

26. Oblasti vojnih udeleženk so svoje vojake in ljudstvo nagovarjale in bodrile ter jih prepričevale v pravilnost in nujnost vojne zoper nasprotnika, obenem pa so nasprotnika smešile ali celo sramotile.

Oglej si nekaj primerov avstro-ogrskih in italijanskih karikatur med vojno in obkroži pravilen odgovor na vprašanje!

Vir: Arhiv Fundacije Poti miru

Kako imenujemo takšen način nagovarjanja množic?

- a) Satira
- b) Propaganda
- c) Umetnost

27. Po letu dni bojev na italijanskem ozemlju se je vojna za Avstro-Ogrsko končala. 24. oktobra 1918 je italijanska vojska sprožila odločilno bitko, 3. novembra je bila Avstro-Ogrska vojska primorana podpisati premirje in priznati poraz.

Kaj je po tvojem mnenju prispevalo k temu?

- a) _____
- b) _____
- c) _____

28. Dopolni naslednje besedilo!

Boji so se na _____ fronti (med Francozi, Britanci in Nemci) še vedno nadaljevali. Zaradi izčrpanosti in pomanjkanja orožja je morala _____ vojska podpisati premirje. Vojna se je simbolično končala _____ ob _____ z zmago _____. Po več kot _____ letih bojev so bile posledice vojne pretresljive. V vojni je izgubilo življenje _____ milijonov vojakov, _____ milijonov je bilo pogrešanih in več kot _____ milijonov vojakov je bilo ranjenih.

ŽIVLJENJE VOJAKOV

29. Preberi odlomek iz dnevnika vojaka in razmisli, kako so vojno doživljali vojaki.

»Razgled od tod je čudovit, a je ob tem pogled na območje apokaliptičen: brezoblično kamenje, razbito, razmetano, razkopano meter za metrom z granatami, tudi takšnimi velikih kalibrov. Rastlinje je bilo upepeljeno, ostal je le še kakšen štrcelj debela. Med obema jarkoma je opustošenje popolno. Povsod so posejani nepokopani mrličiči, krušnjaki, puške, ostanki oblačil in delov človeških teles. Med našimi in nasprotnikovimi prednjimi položaji je ponekod le približno petnajst metrov razdalje. Delijo nas kupi skalovja in majhne globeli, včasih tudi navpično.«

30. Oglej si fotografije in ugotovi, kaj so počeli vojaki, ko se niso bojevali?

(Giuseppe Cordano, Diario di un fante, Quaderni della Società Storica per la guerra bianca 2, Milano 1997, str.47; povzeto po: Zeljko Cimpric, Velika vojna v Knskem pogorju, katalog; Kobaridski muzej, Kobarid 2008, str.6)

Vir: Kobaridski muzej

31. Med vojno so bili v veliko pomoč vojski tudi živali. Oglej si spodnje fotografije in odgovori na vprašanje!

Viz: Kobarški muzej

Za kakšne namene je vojska uporabljala živali?

32. Vojaki, ki so bili zajeti v boju ali so se predali nasprotniku, so bili odvedeni v vojna taborišča v zaledju fronte. Marsikdaj so bili prisiljeni v opravljanje težaških del za nasprotnikovo vojsko. V zaledje soške fronte so bili pripeljani ujetniki z vzhodne fronte, ki so v težkih razmerah gradili ceste in razne vojaške objekte. Ena od teh je bila tudi vršiška cesta, kjer je okrog 12.000 ruskih ujetnikov gradilo prelaz čez Vršič in pomožne objekte. Marca 1916 je snežni plaz pod seboj pokopal več sto mož, v spomin so jim njihovi kolegi postavili spominsko kapelo.

Kako imenujemo kapelo ob cesti čez Vršič?

- a) Nesrečna kapelica
- b) Frontna kapelica
- c) Ruska kapelica

Viz: Arhiv Fundacije Poši miru

CIVILNO PREBIVALSTVO

33. Kaj se je ob začetku bojev zgodilo s civilnim prebivalstvom iz vasi ob Soči?

34. S kakšnimi težavami so se spopadali prebivalci krajev ob Soči, ko so se po vojni vrnili na svoje domove?

35. Kako so si ljudje po vojni pomagali, da so lažje preživeli?

36. Kako so prvo svetovno vojno doživljali civilisti in ljudje, ki so živeli v zaledju fronte? Preberi spodnje besedne zveze, ki opisujejo življenje med prvo svetovno vojno. Dva pojma sta se med preostale prikradla pomotoma in nista pravilna. Izloči ju, tako da ju prečrtaš.

Pomanjkanje osnovnih sredstev, šolstvo ne deluje, strog policijski nadzor, pestro kulturno življenje, ženske morajo opravljati »moška« dela, nesreče z orožjem, vojaški zakoni veljajo tudi za civiliste, pregnanci iz vasi ob fronti, obvezna oddaja kmetijskih pridelkov za vojsko, višji življenjski standard, vesti o mrtvih sorodnikih, vojne sirote

KONEC VOJNE IN POSLEDICE

37. 18. januarja 1919 se je v Parizu začela mirovna konferenca, na kateri so sodelovale zmagovalke prve svetovne vojne. Glavno besedo na konferenci so imele Združene države Amerike, Velika Britanija, Francija in Italija. Osnovni nameni mirovne konference so bili vzpostaviti trajni mir, zgladiti mednarodna nasprotja in podpisati mirovno pogodbo s poraženimi državami.

a) Od 28. junija 1919 do 10. avgusta 1920 so bile s poraženimi državami sklenjene mirovne pogodbe v različnih predelih Pariza. Po teh predelih so mirovne pogodbe dobile ime. Poveži imena držav s kraji v katerih so bile z njimi podpisane mirovne pogodbe!

Versailles	Avstrija
Saint-Germain	Madžarska
Neuilly	Osmansko cesarstvo
Trianon	Bolgarija
Sevres	Nemčija

b) Kako se je imenovala prva državna tvorba na današnjem ozemlju Slovenije ob koncu prve svetovne vojne? Kaj se je zgodilo za tem?

c) Kako je vplivala na Slovence saint-germainska in kako trianonska mirovna pogodba?

a) _____

b) _____

38. Italijanske težnje po Primorski so naletele na odziv tudi med umetniki. Oglej si spodnji sliki in odgovori na vprašanje!

Smrekar, Hinko:
Junaški slovenski narod

Kralj, Tone: Rapallo

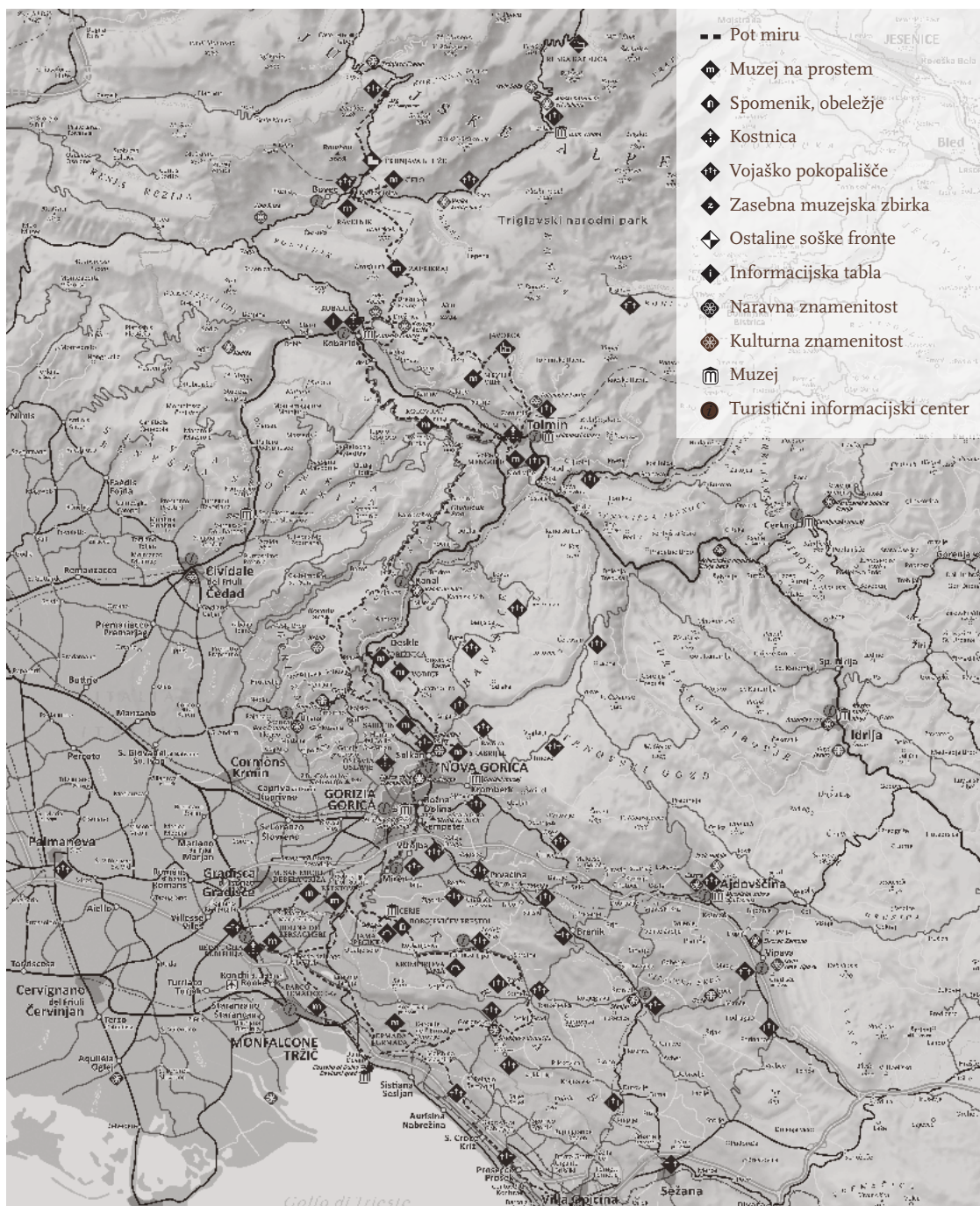
Kaj predstavljata sliki?

39. Zgodovinarji so določili leto 1918 kot ločnico med novim vekom in sodobno zgodovino. Katere velike spremembe so zaznamovale svet po prvi svetovni vojni? Obkroži tri!

- a) Propad velikih evropskih imperijev
- b) Razvoj jedrskega orožja
- c) Velikanski razvoj v znanosti in tehnologiji
- d) Razmah islamskega terorizma
- e) Hladna vojna med ZDA in sovjetsko zvezo
- f) Uveljavitev meščanskih demokracij v Evropi

POT MIRU OD ALP DO JADRANA

40. V prvi svetovni vojni so se ob Soči bojevali, trpeli in umirali pripadniki številnih narodov. Na območju nekdanjih bojev so se ohranili strelski jarki, utrdbe, kaverne, spominska obeležja, spominske cerkvice in vojaška pokopališča. Da bi to dediščino ohranili in predstavili javnosti, je bila v letu 2000 ustanovljena Fundacija Poti miru v Posočju. Fundacija je skupaj s partnerji na slovenski in italijanski stani povezala najpomembnejše ostaline soške fronte v Poti miru od Alp do Jadrana. Pot se začne v Logu pod Mangartom vodi po dolini Soče in preko Krasa in se po okoli 250 km konča v Trstu (Trieste).

a) Kje poteka Pot miru od Alp do Jadrana?

b) Kaj vse združuje Pot miru od Alp do Jadrana?

41. Na zgornjem zemljevidu označi kraj/e, ki si ga/jih že obiskal!

Območja Rombona, Krnskega pogorja in Mengor, Škabrijela, Sabotina, Debele griže (Monte San Michele) so razglašena za zgodovinska območja, kjer velja strožji varstveni režim. Na teh območjih je prepovedano raziskovanje, iskanje, odnašanje in poškodovanje materialnih ostalin prve svetovne vojne brez vednosti in dovoljenja strokovne organizacije oziroma državnega upravnega organa, pristojnega za kulturo. S tem odlokom so bila navedena območja razglašena za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Razmisli in navedi dva razloga, zakaj so bili na navedenih odsekih sprejeti tako strogi ukrepi.

a) _____

b) _____

42. Poleg strokovnih institucij skrbijo za ohranjanje kulturno-zgodovinske dediščine številni zbiratelji ter društva.

Društvo I313

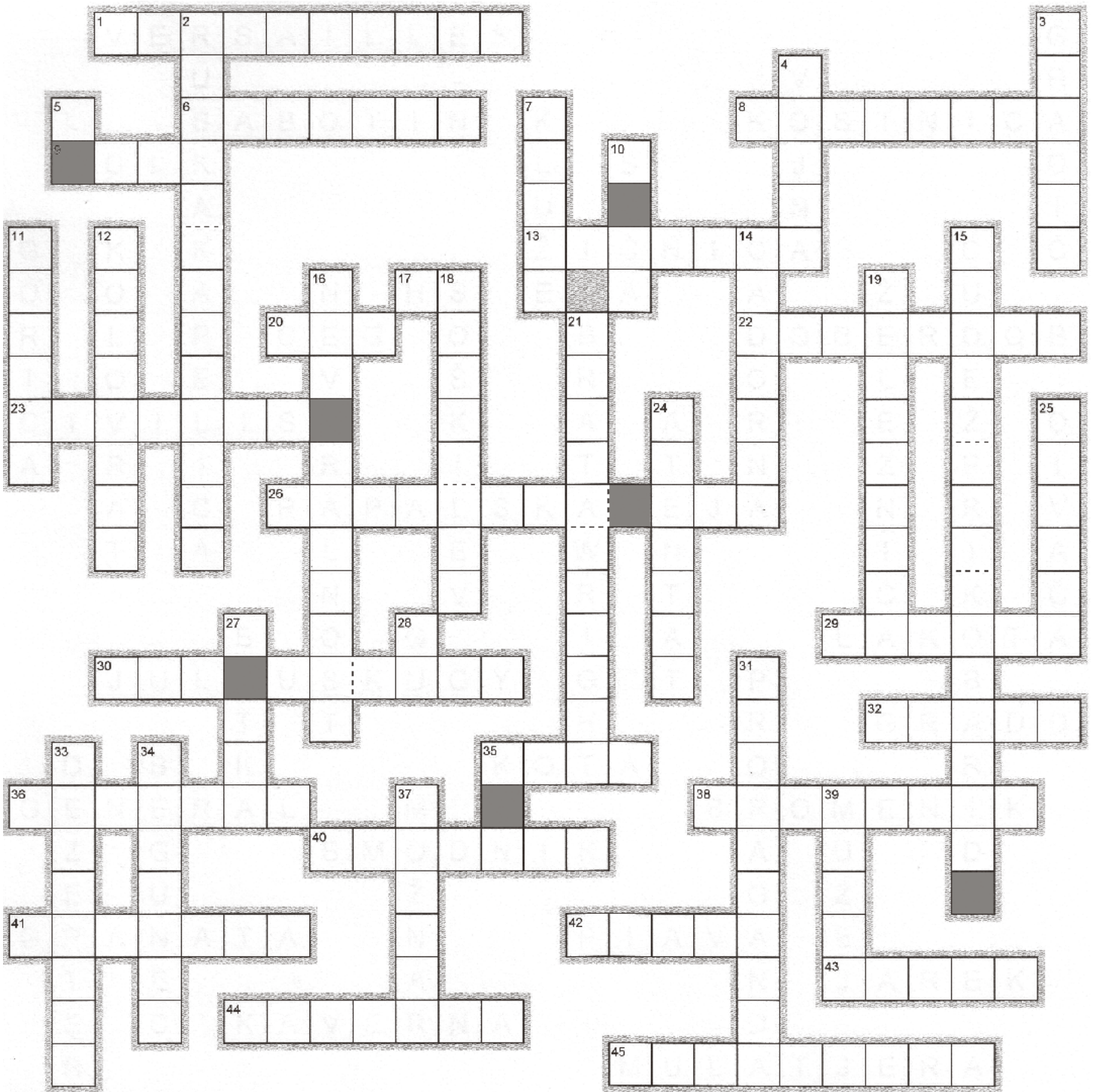
Zasebna muzejska zbirka Botognice, Drežnica

Foto Srdjan Živalovič - BOBO

Na kakšen način lahko mladi rodovi pripomorejo k ohranjanju izročila v današnjem času?

44. Križanka

Izpolni gesla križanke! Sivo obarvana polja (brana od zgoraj navzdol) ti bodo dala rešitev križanke.

Vodoravno:

1. Kraj podpisa mirovne pogodbe z Nemčijo
6. Hrib severno od Gorice
8. Kraj posmrtnih ostankov (kosti) padlih vojakov
9. Vojaška enota (regiment)
13. Priprava za prevoz tovora v gorah
17. Hinko Smrekar, slovenski karikaturist (1883-1942)
20. Carlo Emilio Gadda, italijanski vojak in pisatelj (1893-1973)
22. Roman Lovra Kuharja (1893-1950) o soški fronti
23. Nevojak (civilna oseba)
26. Meja med Kraljevino Italijo in Kraljevino SHS (1920-1947)
29. Pomanjkanje hrane (glad)
30. Tržaški pravnik, alpinist in pisatelj (1858-1944)
32. Italijansko vojaško letališče ob morju (Gradež)
35. Vojaški naziv za nadmorsko višino
36. Visok vojaški čin
38. Obeležje
40. Eksplozivni prah (kitajski izum)
41. Izstrelek iz topa
42. Reka pri Benetkah, pri kateri se je končal preboj v 12. soški bitki
43. Vdolbina v zemlji ali skali (okop)
44. V skalo izvrtana votlina (zatočišče)
45. Vojaška gorska cesta

Navpično:

2. Spominski objekt posvečen preminulim graditeljem vršiške ceste
3. Grič nad Kobaridom s kostnico ita. vojakov
4. Stanje bojevanja med državami (spopad)
5. Ljudevit Pivko, slovenski vojak in šolnik (1880-1937)
7. Trdnjava severno od Bovca
10. Največji vodotok v zahodni Sloveniji
11. Mesto, ki so ga italijanski vojaki zasedli v 6. soški bitki
12. Greben na desnem bregu reke Soče med Kobaridom in Tolminom
14. Poveljnik italijanske vojske na soški fronti (Luigi)
15. Drugo ime za 12. soško bitko
16. Stanje nevmešavanja v vojno
18. Vzdevek Svetozarja Borojevića
19. Železna cesta
21. Prva letalca moderne dobe
24. Umor državnika
25. Avstro-ogrsko vojaško letališče na Krasu
27. Vojaški spopad (ofenziva)
28. Giuseppe Ungaretti, italijanski vojak in pesnik (1888-1970)
31. Načrtno razširjanje političnih in nazorskih idej
33. Vojaški ubežnik
34. Civilni ubežnik (pregnanec)
35. Gora nad Kobaridom
37. Vrsta topa (predhodnik minometa)
39. Ustanova kjer se hranijo zgodovinske predmete

PROJEKTI PARTNERJI / PARTNER DEL PROGETTO: PROVINCIA DI GORIZIA, PROVINCIA DI TRIESTE, PROVINCIA DI UDINE, COMUNITA MONTANA DEL GEMONESE, CANAL DEL FERRO E VAL CANALE, COMUNITA MONTANA DEL TORRE, NATISONE E COLLIO, COMUNE DI GORIZIA, COMUNE DI MONFALCONE, ATS JEZIK-LINGUA, USTANOVA "FUNDACIJA POTI MIRU V POSOČJU", OBČINA BRDA, OBČINA KANAL OB SOČI, OBČINA KOMEN, OBČINA MIREN-KOSTANJEVICA, MESTNA OBČINA NOVA GORICA, OBČINA ŠEMPETER-VRTOJBA

Projekt je sofinanciran v okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013 iz sredstev Evropskega sklada za regionalni razvoj in nacionalnih sredstev.

Progetto è finanziato nell'ambito del Programma per la Cooperazione Transfrontaliera Italia-Slovenia 2007-2013, dal Fondo europeo di sviluppo regionale e dai fondi nazionali.

REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO

Ministero
dell'Economia
e delle Finanze